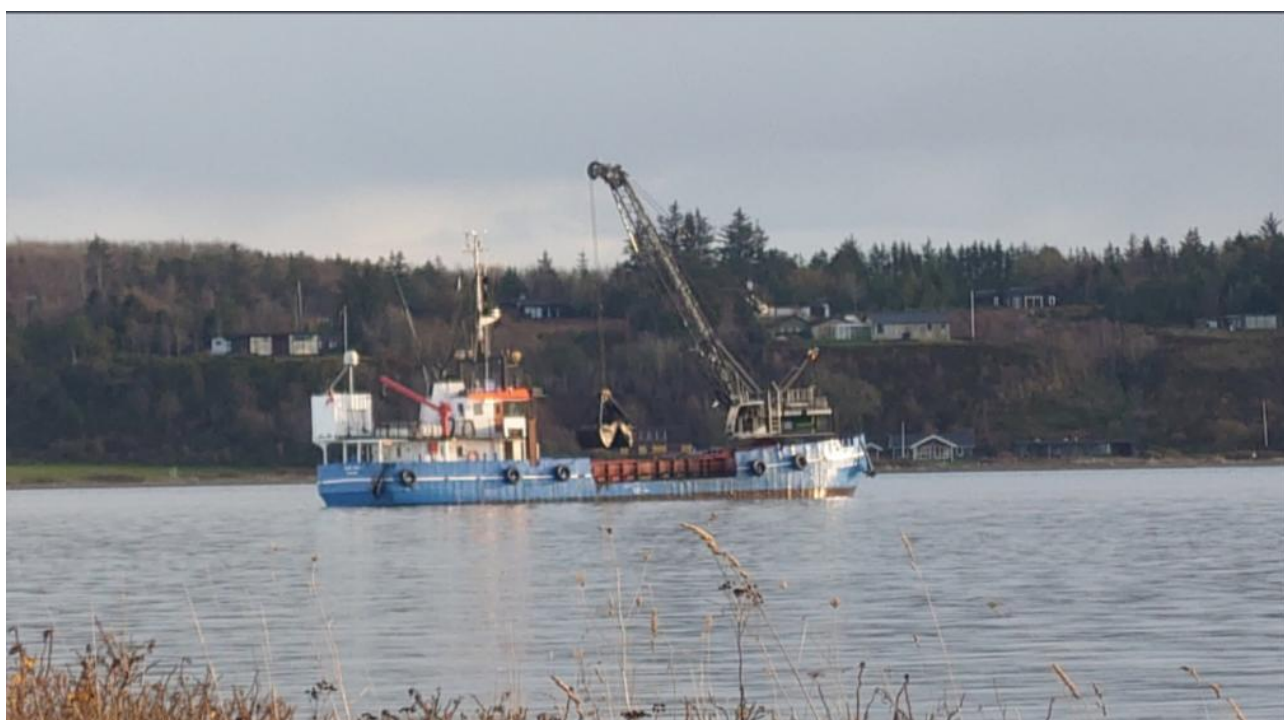

Har du hørt om klapning? Mette Jensen fra Danmarks Naturfredningsforening mener, at vi skal tale om konsekvenserne

Miljøstyrelsen gav i 2019 tilladelse til, at der må dumpes slam fra havnebassinet i Nykøbing på en såkaldt "klapplads" syd for Sallingsundbroen. Ifølge Naturfredningsforeningens lokale formand, Mette Jensen, er det afgørende at overveje konsekvenserne af klapning, og hvordan det kan påvirke Limfjorden.

MILJØ: – Jeg har lige set en båd, der dumper et eller andet 200 meter syd for Sallingsundbroen ude midt i fjorden.

Det er formiddag, og Nils Tolmer træder målrettet ind på KunMors-redaktionen for at fortælle om det, han netop har set. Han kommer belejligt, for vi sidder faktisk i samme øjeblik og arbejder på en artikel om netop det, Nils Tolmer har observeret ude i fjorden: klapning.

Klapning refererer til processen, hvor opgravet havbundsmateriale fra havne og sejltrender dumpes i havet på specifikke klappladser, godkendt af Miljøstyrelsen.

Denne praksis anvendes, når sediment fra fjordbunden, der indeholder alt fra rene materialer til forurenede slam, skal fjernes fra havnene.

Miljøstyrelsen gav i 2019 tilladelse til, at der må dumpes slam fra havnebassinet i Nykøbing på en klappads syd for Sallingsundbroen. Men der er måske flere, der ligesom Nils Tolmer undrer sig over, hvad der foregår.

Naturfredningsforeningens bekymringer

Ifølge Mette Jensen der er formand for naturfredningsforeningen på Mors, er klappning langt fra uproblematisk. Selvom landbrugets kvælstofudledning er Limfjordens største miljømæssige udfordring, mener hun, at klappningen også kan få konsekvenser for det lokale dyreliv. En af de største bekymringer er, at det dumpede sediment kan indeholde tungmetaller og organiske forureninger, der kan skade både miljøet og dyrelivet.

Et eksempel på klappningens skadelige effekt kunne ses for et par år siden ved klappadsen i Sallingsund, hvor sedimentet fra tidligere klappninger dækkede Glyngøres dykkerpark med mudder, hvilket skabte stor debat i området. Her ser Mette Jensen, at vi stadig har et betydeligt videnshul:

– Vi ved stadig for lidt om de langsigtede konsekvenser af klappning, udtaler hun og understreger behovet for grundigere undersøgelser, før der tages beslutninger om fremtidige klappningstilladelser.

Muslingeerhvervets perspektiv

KunMors ringer også til muslingebranchens formand, Henrik Nielsen, for muslingefiskerne må om nogen opdage hvis der sker ændringer i fjorden. Henrik Nielsen forklarer, at uddybning af sejlrender og efterfølgende klappning af rent materiale ikke nødvendigvis udgør en risiko, men klappning af forurening fra havneområder kan være problematisk, når det dumpes tilbage i fjorden.

– Klappning er ikke nødvendigvis et stort problem, fordi det som udgangspunkt er rent materiale, forklarer Henrik Nielsen, men understreger samtidig:

– Det, vi er lidt kede af, er, når man uddyber i havne og andre steder, hvor der er konstateret forureninger.

Denne forurening kan ifølge Henrik Nielsen skade både muslinger og skaldyrsproduktion, da tungmetaller og andre giftstoffer potentielt kan påvirke fødevarer sikkerheden.

Kingo Recycling: En alternativ løsning til klapping

Kingo Recycling, der på det seneste har været sat under en skarp forhørslampe, grundet de store mængder forurenede jord, de har modtaget fra Køge, specialiserer sig ikke blot i at håndtere forurenede jord – de kan faktisk også rense slam fra havbundsmateriale.

Virksomheden har gennem de senere år arbejdet på at udvikle metoder til at tage imod opgravet havbundsmateriale på land og rense det, så det kan anvendes i forskellige byggeprojekter. Måske kan de bidrage til et alternativ, der kan reducere behovet for at klappe sedimentet i fjorden.

I 2021 fik Kingo en miljøgodkendelse fra Morsø Kommune til at modtage og behandle havnesediment fra eksempelvis sejlrunder og havne. På deres anlæg kan Kingo tage imod sedimentet, tørre det og teste det for forureningsindhold. Ifølge Meiner Nørgaard, udvalgsformand for teknik og miljø i Morsø Kommune, kan denne metode være en samfundsnyttig løsning:

– Når sedimentet er blevet tørret, skal der tages prøver af jorden, forklarer Meiner Nørgaard. Denne proces er afgørende for at vurdere, om jorden kan genanvendes i forskellige byggeprojekter. Samtidig gør den det muligt at nyttiggøre sedimentet, hvilket Meiner Nørgaard ser som en vigtig samfundsopgave.

Han understreger, at der løbende bliver arbejdet med alternative løsninger, som eksempelvis rensning på land. Og han påpeger, at klapping nok ikke bliver fremtidens løsning.

– Det her med at få lov til at klappe ude i fjorden, det er Miljøministeriet ikke længere begejstrede for, og vi skal derfor finde løsninger til behandling af slammet på land, siger han.

Men trods Kingos miljøgodkendelse har Morsø Kommune endnu ikke været kunde hos virksomheden. Meiner Nørgaard forklarer, at årsagen primært skyldes de høje omkostninger forbundet med at behandle sedimentet på land.

- Det er cirka seks gange så dyrt at behandle det på land som at klappe det i fjorden, siger Meiner Nørgaard og påpeger, at denne merpris gør, at kommuner og havne nøje overvejer, om de har råd til at vælge den alternative metode.

En væsentlig udfordring er, hvem der skal betale for rensningen. Ifølge Meiner Nørgaard er det den part, som bestiller opgaven – typisk havne eller kommuner. Men i en kommerciel verden skal havnene tage højde for de stigende udgifter og overføre dem til de brugere, som nyder godt af havneadgangen.

Mette Jensen, formand i Naturfredningsforeningen, pointerer dog, at på trods af de økonomiske omkostninger er det nødvendigt at finde bæredygtige løsninger, hvis vi vil beskytte Limfjorden for fremtiden:

- Vi skal tage ansvar for vores natur og sikre, at fremtidige generationer også kan nyde en ren og sund Limfjord, afslutter hun.